

UDENRIGSMINISTERIET
Center for Europa

EUK, j.nr. 400.A.5-0-0
Den 15. juli 2010

**Rådsmøde (almindelige anliggender og udenrigsanliggender)
den 26. juli 2010**

SAMLENOTAT

<u>1. Præsentation af det belgiske formandskabsprogram</u>	<u>2</u>
<u>2. EU's udvidelse - Island</u>	<u>5</u>
<u>3. Opfølgning på Det Europæiske Råd den 17. juni 2010</u>	<u>7</u>
<u>4. Forberedelse af ekstraordinært møde i Det Europæiske Råd 16. september 2010.....</u>	<u>9</u>
<u>5. Etablering af den Fælles Udenrigstjeneste</u>	<u>11</u>
<u>6. Sudan</u>	<u>16</u>
<u>7. Mellemøsten/Gaza</u>	<u>19</u>
<u>8. Iran.....</u>	<u>22</u>
<u>9. Strategiske Partnerskaber/forberedelse af ekstraordinært møde i Det Europæiske Råd</u>	<u>26</u>
<u>10. (Evt.) Kirgisistan</u>	<u>28</u>
<u>11. (Evt.) Georgien.....</u>	<u>31</u>
<u>12. (Evt.) Det vestlige Balkan.....</u>	<u>34</u>
<u>13. Ny EFTA-EØS finansiel mekanisme 2009-2014 til social og økonomisk udligning i EØS..</u>	<u>37</u>

1. Præsentation af det belgiske formandskabsprogram

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Det belgiske formandskab har udover fortsat fokus på implementering af Lissabon-traktaten fem overordnede prioriteter. For det første er den absolutte hovedprioritet de økonomiske og finansielle spørgsmål. For det andet vil der fortsat være fokus på klima, energi og miljø. For det tredje tillægges retlige og indre anliggender stor vægt. For det fjerde prioriteres styrkelse af EU's sociale dimension. For det femte vil der være fokus på eksterne anliggender og herunder etableringen af den Fælles Udenrigstjeneste. Det belgiske formandskabs prioriteter er sat på dagsordenen for rådsmødet den 26. juli 2010.

2. Baggrund

Belgien indgår i trioformandskab med Spanien og Ungarn, og man har fra belgisk side klart erklæret, at trioformandskabsprogrammet udgør grundlaget for det belgiske formandskabsprogram. Formandskabsprogrammet blev fremlagt ved en pressekonference den 25. juni, og det belgiske formandskabs prioriteter er sat på dagsordenen for rådsmødet den 26. juli 2010. Fra belgisk side er det fremhævet, at der generelt vil være tale om et formandskab for et EU, som stadig befinder sig i en overgangsfase med en ny traktat, som endnu ikke er implementeret fuldt ud, samt som følge heraf nye institutionelle rammer og ikke mindst nye embeder. Udover fortsat fokus på implementering af Lissabon-traktaten koncentrerer programmet sig om fem hovedpunkter: (i) økonomiske og finansielle spørgsmål, (ii) klima, energi og miljø, (iii) retlige og indre anliggender, (iv) styrkelse af EU's sociale dimension, (v) eksterne anliggender.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet vil blive foretaget ved behandling af de enkelte forslag i prioriteterne, efterhånden som de fremsættes.

5. Formål og indhold

I det belgiske formandskabsprogram noteres følgende:

Udover fortsat fokus på implementering af Lissabon-traktaten vil det belgiske formandskabs absolutte hovedprioritet være de **økonomiske og finansielle spørgsmål**, hvor formandskabet peger på vigtigheden af at finde den rette balance mellem budgetkonsolidering og vækst og spørgsmålet om reguleringen og tilsynet med den finansielle sektor. Herunder peger formandskabet specifikt på en styrkelse af stabilitets- og vækstpagten samt øget finansiell regulering. Det belgiske formandskabsprogram fokuserer også på Europa 2020-strategien, som blev vedtaget på DER i juni 2010, hvor strategiens målsætninger og opfyldelsen af samme vil være grundlaget for formandskabets socioøkonomiske dagsorden. Særligt flagskibsinitiativet om innovation, der

skal skabe bedre rammer for finansiering af forskning, udvikling og innovation vil være en prioritet. Forskning, udvikling og innovation vil også være hovedemnet under Det Europæiske Råd i december 2010. Endvidere forventes Kommissionen under formandskabet at fremlægge review af EU's budget, som vil blive drøftet i Rådet forud for de bredere drøftelser i 2011 om de finansielle perspektiver 2014-2020.

Vedrørende **klima, energi og miljø** vil formandskabet fokusere på at forberede en fælles EU-tilgang til klima- og biodiversitetskonferencerne i henholdsvis Cancun og Japan ultimo 2010. Formandskabet lægger vægt på, at EU skal opretholde sin ledende rolle i kampen mod klimaforandringer. Endvidere angiver formandskabet i programmet, at man særligt vil fokusere på at forbedre de lovgivningsmæssige instrumenter på området.

På **retlige og indre anliggender** vil fokus være på implementeringen af Stockholm-programmet på basis af Kommissionens handlingsplan. Herudover vil der være tale om et relativt omfattende arbejdsprogram på RIA-området, herunder både fortsættelse af drøftelserne fra det spanske formandskab og påbegyndelse af drøftelser om nye forslag fra Kommissionens arbejdsprogram. Særligt fremhæves skilsmisse-forordningen (ROM-III), som det første eksempel på forstærket samarbejde, samt den samlede ansøgningsprocedure for en kombineret opholds- og arbejdstilladelse og den gensidige anerkendelse af retskendelser. Endvidere nævnes kampen mod terrorisme, organiseret kriminalitet, illegal immigration og trafficking som prioriteter.

Styrkelse af **EU's sociale dimension** indskriver sig i et generelt ønske om styrkelse af det sociale hensyn i EU's arbejde. Konkret vil arbejdet under belgisk formandskab blandt andet koncentrere sig om vedtagelsen af beskæftigelsesretningslinjerne inden for EU's beskæftigelsesstrategi. På beskæftigelsesområdet vil der herudover være fokus på stimulering af "grønne jobs", seniorers beskæftigelse, beskyttelse af gravide arbeidstagere, bekæmpelse af diskrimination på arbejdspladsen og den fortsatte udvikling af flexicurity. Det noteres også, at man uden for rådsregi agter at afholde en konference om bekæmpelse af fattigdom.

For så vidt angår **eksterne anliggender** er det en klar belgisk prioritet at få den Fælles Udenrigstjeneste på plads hurtigst muligt. Med hensyn til udvidelsen påpeges det, at EU stadig under belgisk formandskab vil opretholde fokus på udvidelsesprocessen. Der lægges endvidere fra formandskabets side vægt på, at fremgang i udvidelsesprocessen udelukkende vil afhænge af kandidatlandenes egen fortjeneste. Formandskabsprogrammet nævner, at man herudover vil arbejde for igangsættelse af optagelsesforhandlinger med den tidligere jugoslaviske republik Makedonien (FYROM). På det udenrigspolitiske område agter formandskabet endvidere at bruge ASEM topmødet samt EU-Afrika topmøde, som vil blive afholdt under belgiske formandskab, til at styrke samarbejdet med de to verdensdele. Desuden vil menneskerettigheder og frihedsrettigheder forblive en prioritet i forhold til EU's eksterne relationer.

Udover disse hovedpunkter noteres formandskabets ønsker om at opnå håndgribelige resultater på sager som Eurovignetten, færdiggørelsen af arbejdet med det europæiske patent, lægemiddelpakken og borgerinitiativet.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke på forhånd udtalt sig om det belgiske formandskabs prioriteter, men har haft en drøftelse heraf i forbindelse med den belgiske premierministers præsentation af formandskabsprogrammet på Europa-Parlamentets plenarforsamling den 7. juli 2010.

7. Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

Forslaget vurderes ikke umiddelbart at have nogen lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Forslaget ses ikke i sig selv at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Der vil blive taget konkret stilling til sådanne overvejelser i forbindelse med fremlæggelse af enkelte forslag inden for prioriteterne.

9. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Rådet ventes på rådsmødet at modtage en generel præsentation af det belgiske formandskabs prioriteter. Man forventer fra dansk side at byde det belgiske formandskabs prioriteter velkommen.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Prioriteterne ventes generelt at få en positiv modtagelse.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

2. EU's udvidelse - Island

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

På DER i juni 2010 besluttede Det Europæiske Råd at indlede tiltrædelsesforhandlinger med Island, og opfordrede Rådet til at vedtage en generel forhandlingsramme. I forbindelse med rådsmødet den 26. juli forelægges EU's forhandlingsramme for Island med henblik på vedtagelse.

2. Baggrund

Island indgav sin medlemsansøgning den 17. juli 2009. På DER i juni 2010 noterede Det Europæiske Råd, at Island opfylder de politiske Københavnskriterier, og besluttede, at der bør indledes tiltrædelsesforhandlinger. Det Europæiske Råd opfordrede Rådet til at vedtage en generel forhandlingsramme. Det er indreder om, at forhandlingerne vil tage sigte på, at Island helt og fuldt overtager gældende EU-ret og sikrer dens fulde gennemførelse og håndhævelse, idet eksisterende forpligtelser som dem, der er påpeget af EFTA-Tilsynsmyndigheden (ESA) i henhold til EØS-aftalen, tages op tillige med andre udfordringer, der er nævnt i Kommissionens udtalelse, herunder på området finansielle tjenesteydelser.

I forbindelse med rådsmødet den 26. juli forelægges EU's forhandlingsramme for Island med henblik på vedtagelse.

Det bemærkes, at EFTA's Tilsynsmyndighed (ESA), der er den ansvarlige institution, som overvåger Islands efterlevelse af forpligtelser ift. EØS-aftalen, har fundet, at Island er forpligtet til at stille en statsgaranti bag sin indskydergaranti, som bl.a. britiske og hollandske kunder i Icesave-banken er omfattet af.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

EU's forhandlingsramme for Island forelægges til vedtagelse.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslaget's konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen ventes ikke sendt i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter op om en konsekvent og ansvarlig udvidelsesproces. Alle ansøgerlande skal behandles ens. Danmark har hele tiden varmt støttet Islands EU-ansøgning. Icesave er med ESA's udtalelse et EU-anliggende, som må håndteres i optagelsesforhandlingerne i det relevante kapitel (kap. 9, finansielle tjenesteydelser).

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes ingen drøftelse af emnet.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen blev senest forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 11. juni 2010. Sagen blev forelagt til forhandlingsoplæg den 19. marts 2010 i forbindelse med forelæggelse af råds-mødet den 22.-23. marts 2010.

3. Opfølgning på Det Europæiske Råd den 17. juni 2010

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Ifølge Lissabon-traktatens artikel 16(6) sørger Rådet for almindelige anliggender for opfølgningen på møder i Det Europæiske Råd. På mødet den 26. juli 2010 ventes opfølgning på implementeringen af Europa 2020-strategien samt eventuelt økonomiske emner.

2. Baggrund

Der blev afholdt møde i Det Europæiske Råd den 17. juni 2010. Ifølge Lissabon-traktatens artikel 16(6) sørger Rådet for almindelige anliggender for opfølgningen heraf. Opfølgningen vil finde sted på førstkommende møde i Rådet for almindelige anliggender den 26. juli 2010.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

I henhold til Lissabon-traktatens artikel 16 (6) forbereder Rådet for almindelige anliggender møder i Det Europæiske Råd, ligesom det også sørger for opfølgningen. Rådet for almindelige anliggender vil derfor den 26. juli følge op på Det Europæiske Råd fra den 17. juni 2010.

Det Europæiske Råd vedtog i forbindelse med mødet i juni Europa 2020-strategien. Fremadrettet arbejdes der med implementering af strategien samt formuleringen af de nationale målsætninger. Flagskibsinitiativet om innovation og forskning forventes at være hovedemnet for Det Europæiske Råd i december. Øvrige flagskibsinitiativer knyttet til Europa 2020-strategien forventes fremlagt af Kommissionen i løbet af det belgiske EU-formandskab.

På Det Europæiske Råd den 17. juni 2010 blev der endvidere gjort status for det foreløbige arbejde i Van Rompuy task force. Dette ventes også berørt på det ekstraordinære møde i Det Europæiske Råd den 16. september, og de endelige konklusioner fra task force's arbejde ventes fremlagt i forbindelse med Det Europæiske Råd i oktober.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Opfølgningen på Det Europæiske Råd den 17. juli 2010 indebærer ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget, for samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Det er dog muligt, at opfølgningen på Det Europæiske Råd vil blive fulgt op af konkrete retsakter, målsætninger, konklusioner eller andet, der vil kunne få sådanne konsekvenser. Disse kan dog ikke vurderes på nuværende tidspunkt.

9. Høring

Sagen ventes ikke sendt i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Med udgangspunkt i afrapporteringen til Folketingets Europaudvalg og tidligere fremlæggelser af mødet i Det Europæiske Råd den 17. juni 2010 forventer regeringen at kunne tage opfølgningen til efterretning.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Andre landes holdninger kendes endnu ikke.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forberedelsen af Det Europæiske Råd den 17. juni 2010 blev forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 7. maj 2010 og den 11. juni 2010. Statsministeren afrapporterede fra Det Europæiske Råd den 23. juni 2010.

4. Forberedelse af ekstraordinært møde i Det Europæiske Råd 16. september 2010

- Udkast til kommenteret dagsorden

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Den kommenterede dagsorden forud for det ekstraordinære møde i Det Europæiske Råd den 16. september 2010 foreligger endnu ikke. I lyset af tidligere tilkendegivelser ventes mødets hovedpunkt at være EU's strategiske partnerskaber. Endvidere forventes også statusdrøftelse af Van Rompuy task forcens arbejde med øget økonomisk koordination. Der vil afhængigt af udviklingen kunne komme yderligere emner på dagsordenen.

2. Baggrund

Der afholdes ekstraordinært møde i Det Europæiske Råd den 16. september 2010. DER-formanden Van Rompuy har lagt op til, at mødet afholdes på én dag. I henhold til gældende praksis forbereder Rådet (almindelige anliggender) Det Europæiske Råds møder.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Hovedemnet for Det Europæiske Råd den 16. september vil være EU's strategiske partnerskaber. Der henvises til separat samlenotat vedr. strategiske partnerskaber.

Den økonomiske og finansielle situation forventes også bragt op. Her ventes fokus at være en statusdrøftelse af Van Rompuy task forcens arbejde med øget økonomisk koordination. Van Rompuy task forcens resultater forventes endelig fremlagt ved Det Europæiske Råds møde i oktober 2010.

Der vil afhængigt af udviklingen kunne komme yderligere emner på dagsordenen.

Den kommenterede dagsorden ventes præsenteret i Coreper forud for mødet i Rådet for almindelige anliggender den 26. juli 2010. Herefter vil der som vanligt blive udarbejdet et udkast til konklusionstekst for DER, der vil blive drøftet inden topmødet på det næstkommende rådsmøde (almindelige anliggender) den 13. september 2010.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagens konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Det første udkast til den kommenterede dagsorden for det ekstraordinære møde i Det Europæiske Råd den 16. september 2010 foreligger endnu ikke. Udkastet til den kommenterede dagsorden indebærer ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget, for samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Det er dog muligt, at Det Europæiske Råd vil blive fulgt op af konkrete retsakter, målsætninger, konklusioner eller andet, der vil kunne få sådanne konsekvenser. Disse kan dog ikke vurderes på nuværende tidspunkt.

9. Høring

Sagen ventes ikke sendt i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Udkast til kommenteret dagsorden foreligger endnu ikke. Regeringen ventes at tage formandens orientering om udkastet til kommenteret dagsorden til efterretning.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Idet der endnu ikke foreligger et udkast til kommenteret dagsorden, kendes andre landes holdninger ikke på nuværende tidspunkt.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

5. Etablering af den Fælles Udenrigstjeneste

KOM-dokument foreligger ikke.

Revideret udgave af samlenotat forud for rådsmødet (almindelige anliggender og udenrigsanliggender) den 14.-15. juni 2010. Nye afsnit er markeret med en streg i marginen.

1. Resumé

Udenrigsrepræsentant, Catherine Ashton har fremlagt forslag til etablering af den Fælles Udenrigstjeneste som en separat tjeneste mellem Rådssekretariatet og Kommissionen. Tjenesten vil blive etableret af eksisterende tjenestegrene i Rådssekretariatet og Kommissionen, mens der også vil være mulighed for udsendelse af personale fra medlemsstaternes diplomatiske tjenester. Rådet nåede i kredsens af udenrigsministre til enighed om forslaget på mødet den 26. april 2010. Forhandlingerne med Europa-Parlamentet, som formelt skal høres om forslaget, og hvis medvirken kræves til fastlæggelsen af en række nødvendige følgeretsakter, blev afsluttet i Madrid den 21. juni, og Europa-Parlamentet har den 8. juli godkendt forslaget. På rådsmødet den 26. juli ventes forslaget vedtaget.

2. Baggrund

Ifølge Lissabon-traktatens art. 27, stk. 3 (TEU), skal udenrigsrepræsentanten fremsætte forslag til etablering af den Fælles Udenrigstjeneste. Forslaget skal vedtages med enstemmighed i Rådet efter høring af Europa-Parlamentet og med samtykke fra Kommissionen. Der vil derudover være behov for at tilpasse en række øvrige retsakter, særligt vedr. budget og personale. På disse områder kræves fuld medvirken fra Europa-Parlamentet.

Det fremgår af en erklæring til Lissabon-traktaten, at det forberedende arbejde med etableringen af den Fælles Udenrigstjeneste skal igangsættes umiddelbart efter underskrivelsen af traktaten. På den baggrund godkendte Det Europæiske Råd den 29. oktober 2009 en rapport fra det svenske formandskab med en række anbefalinger til etableringen af tjenesten. Samtidig vedtog Europa-Parlamentet en betænkning om den Fælles Udenrigstjeneste med anbefaling om en tættere tilknytning til Kommissionen.

Catherine Ashton blev den 19. november 2009 af Det Europæiske Råd designeret som udenrigsrepræsentant, men kunne først optage hendes fulde ansvar som også viceformand i Kommissionen med tiltrædelsen af den samlede Kommission den 10. februar 2010.

På opfordring fra Ashton stillede den danske regering ultimo februar sin hidtidige EU-ambassadør, Poul Skytte Christoffersen, til rådighed som hendes særlige rådgiver for etableringen af den Fælles Udenrigstjeneste.

Udenrigsrepræsentanten fremsatte derefter den 25. marts 2010 forslag om etableringen af tjenesten. Samtidig har Kommissionen fremsat forslag om konsekvensændringer i hhv. finansforordningen og personalestatutten.

Rådet, Kommissionen og udenrigsrepræsentanten nåede på rådsmødet (almindelige anliggender) 26. april 2010 til politisk enighed om forslaget til etablering af den Fælles Udenrigstjeneste.

Mandag den 21. juni 2010 blev der opnået enighed om en samlet pakke for den Fælles Udenrigstjeneste efter afsluttende forhandlinger i Madrid mellem de fire parter, dvs. Rådet (ved spansk udenrigsminister Moratinos), Kommissionen (ved Kommissær Sefcovic), Europa-Parlamentet (ved MEP Verhofstadt (ALDE) og MEP Brok (EPP)), samt Ashton selv.

Europa-Parlamentet godkendte aftalen den 8. juli 2010.

I Rådet blev aftalen forelagt Coreper den 23. juni 2010 samt den 30. juni 2010. Herefter vil Rådet skulle vedtage forslaget med enstemmighed på rådsmødet for almindelige anliggender den 26. juli 2010.

3. Hjemmelsgrundlag

Forslaget har hjemmel i Lissabon-traktatens art. 27, stk. 3 (TEU), hvoraf det fremgår, at udenrigsrepræsentanten skal fremsætte forslag til etablering af den Fælles Udenrigstjeneste. Forslaget skal vedtages med enstemmighed i Rådet efter høring af Europa-Parlamentet og med samtykke fra Kommissionen.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Forslaget til etablering af den Fælles Udenrigstjeneste ventes vedtaget på rådsmødet den 26. juli 2010.

Det fremgår af forslaget, at den Fælles Udenrigstjeneste skal have sit hovedkontor i Bruxelles og være et funktionelt selvstændigt organ separat fra såvel Kommissionen som Rådssekretariatet.

Den Fælles Udenrigstjeneste skal fungere under ledelse af udenrigsrepræsentanten og støtte denne i alle dens funktioner, dvs. i gennemførelsen af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, i varetagelsen af formandskabet for Udenrigsrådet, samt i varetagelsen af udenrigsrepræsentantens rolle som viceformand i Kommissionen med særligt ansvar for Unionens eksterne relationer og for koordinering af andre aspekter af EU's eksterne politikker. Den Fælles Udenrigstjeneste skal tillige bistå Kommissionsformanden, Kommissionen og formanden for Det Europæiske Råd.

Den Fælles Udenrigstjeneste skal arbejde sammen med medlemsstaternes diplomatiske tjenester samt Rådssekretariatet og Kommissionen for at sikre sammenhæng mellem de forskellige områder af Unionens eksterne politikker.

Det fremgår også af forslaget, at den Fælles Udenrigstjeneste skal ledes af en generalsekretær og to vice-generalsekretærer. Tjenesten skal bestå af et antal geografiske og horisontale generaldi-

rektorater samt et antal stabsfunktioner for blandt andet juridiske og inter-institutionelle anliggender. De eksisterende enheder i Rådssekretariatet for krisestyring – dvs. den samlede planlægningsenhed, den civile kapacitetsenhed, militærstaben og situationscentret – skal indgå i den Fælles Udenrigstjeneste med direkte reference til udenrigsrepræsentanten. Den Fælles Udenrigstjeneste vil i øvrigt blive sammensat af en række eksisterende udenrigspolitiske enheder i Bruxelles, herunder primært de respektive generaldirektorater for udenrigsanliggender i hhv. Kommissionen og Rådssekretariatet. Der forudses tilknyttet en liste over disse enheder til den endelige rådsafgørelse.

Udenrigsrepræsentanten skal udpege den faste formand for komitéen for politiske og sikkerhedspolitiske spørgsmål (PSC) blandt medarbejderne i den Fælles Udenrigstjeneste, samt for de øvrige arbejdsgrupper under Rådet, der forventes at overgå til fast formandskab, herunder de geografiske arbejdsgrupper og en række horisontale arbejdsgrupper.

Udover de centrale enheder i Bruxelles vil den Fælles Udenrigstjeneste bestå af Unionens eksisterende delegationer i tredjelande og ved internationale organisationer. EU-delegationerne vil skulle ledes af en delegationschef under udenrigsrepræsentantens autoritet. Delegationschefen skal sikre sammenhæng i alle dele af EU-delegationens arbejde og skal modtage instruktioner fra udenrigsrepræsentanten. Inden for områder hvor Kommissionen er tildelt særlige beføjelser ifølge Traktaten – og det vil primært sige inden for forvaltning af de operationelle budgetter – vil Kommissionen også kunne sende instruktioner til delegationerne. EU-delegationerne vil skulle arbejde sammen med medlemsstaternes repræsentationer, og delegationerne forudses at kunne støtte medlemsstaterne i deres konsulære bistand til borgerne efter anmodning fra medlemsstaterne.

Den Fælles Udenrigstjeneste skal bestå af personale fra institutionerne og fra medlemsstaternes diplomatiske tjenester. Sidstnævnte vil få status af midlertidige agenter, men alle medarbejdere vil blive behandlet på lige fod. Udenrigsrepræsentanten vil have ansættelsesmyndigheden, mens der skal sammensættes en ansættelseskomité med deltagere fra de to institutioner og medlemsstaterne. Alle ansættelser skal baseres på kvalifikationer ud fra den bredest mulige geografiske base. Der vil være lige adgang for alle typer medarbejdere til alle stillinger i tjenesten. Personalet i tjenesten skal omfatte en meningsfuld tilstedeværelse af statsborgere fra alle medlemslande. Når tjenesten er fuldt etableret skal mindst en tredjedel af personalet komme fra medlemsstaterne. Der skal fastlægges regler for mobilitet internt i tjenesten og i forhold til tilbagevending til de afsendende tjenester.

Udenrigsrepræsentanten skal være ansvarlig for FUSP-budgettet, dele af stabilitetsinstrumentet, instrumentet for samarbejde med de industrialiserede lande, public diplomacy og valgobservatonsmissioner. Kommissionen vil dog være ansvarlig for deres tekniske implementering. Den enhed, som vil skulle udføre implementeringen vil blive placeret fysisk indenfor den Fælles Udenrigstjeneste.

Den Fælles Udenrigstjeneste skal desuden bidrage til programmeringen for alle de eksterne instrumenter, dvs. udviklingsinstrumentet, den europæiske udviklingsfond, menneskerettighedsinstrumentet, naboskabsinstrumentet og instrumentet for nukleart samarbejde. Den Fælles Udenrigstjeneste skal her have særligt ansvar for at forberede Kommissionens beslutninger

vedr. den strategiske og flerårige programmering, inkl. den regionale landallokering, lande- og regionalstrategier samt nationale og regionale indikative programmer, der skal fremlægges for Kommissionens kollegium i fællesskab af udenrigsrepræsentanten og den relevante kommissær. Inden for alle disse skridt skal arbejdet foregå i tæt samarbejde med Kommissionens tjenestegrene og under direkte opsyn af den relevante kommissær, dvs. udviklingskommissæren fsva. udviklingsinstrumentet og udviklingsfonden, samt naboskabskommissæren fsva. naboskabsinstrumentet.

Den Fælles Udenrigstjeneste underlægges reglerne for aktindsigt i forordning 1049/2001. Udenrigsrepræsentanten skal fremlægge en rapport om etableringen af den Fælles Udenrigstjeneste senest ultimo 2011. Endvidere skal udenrigsrepræsentanten senest medio 2013 foretage en gennemgang af, hvordan den Fælles Udenrigstjeneste tilrettelægges og fungerer. Såfremt denne gennemgang medfører forslag til revision, reviderer Rådet senest primo 2014 rådsafgørelsen. Udenrigsrepræsentanten skal desuden fremlægge årlige rapporter om sammensætningen af personalet i den Fælles Udenrigstjeneste.

Afgørelsen træder i kraft samme dag som dens vedtagelse; dog således at de elementer, som kræver vedtagelse af følgeretsakterne vedr. ændringer af hhv. personalestatutten, finansforordningen og budgettet først træder i kraft samtidig med disse ændringers ikrafttræden.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har godkendt forslaget til etablering af den Fælles Udenrigstjeneste den 8. juli 2010.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes ikke at have konsekvenser for samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

Udenrigsrepræsentanten ventes efter forslagets vedtagelse at fremlægge et skøn over indtægter og udgifter for den Fælles Udenrigstjeneste, inkl. en etableringsplan, med henblik på at Kommissionen kan opstille et budget for tjenesten.

Etableringen af den Fælles Udenrigstjeneste skal basere sig på omkostningseffektivitet med budgetneutralitet som mål. Med henblik herpå ventes der at blive tale om en gradvis opbygning, ligesom at alle muligheder for rationaliseringer bør udnyttes.

For at sikre passende tilstedeværelse af personale fra medlemslandene – udover de eksisterende stillinger, der ventes overflyttet til den Fælles Udenrigstjeneste fra Kommissionen og Rådssekretariatet – skal der sikres stillinger via omformning af eksisterende midlertidige stillinger i Kommissionen og Rådssekretariatet samt via naturlig afgang og på anden vis. Derudover vil der blive behov for et begrænset antal yderligere stillinger til midlertidigt ansatte fra medlemslandene, som vil skulle finansieres inden for rammerne af de nuværende finansielle perspektiver.

Ifølge Kommissionens netop fremlagte foreløbige ændringsforslag nr. 6 til EU's 2010-budget vedrørende etableringen af den Fælles Udenrigstjeneste, lægges i fjerde kvartal af 2010 op til oprettelsen af 100 nye faste generaliststillinger, ansættelse af ti kontraktansatte i tjenestens hovedkvarter i Bruxelles samt oprettelse af 60 stillinger for lokalt ansatte på EU-delegationerne. Denne merbemanding skønnes at ville indebære merudgifter på 9,5 mio. euro. på 2010-budgettet. Med en dansk andel af EU-budgettet på cirka 2 % svarer dette til ca. 1 mio. kr.

9. Høring

Sagen skal ikke i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Fra dansk side støttes, at EU kommer til at spille en større rolle på verdensscenen. Som del heraf søges det fra dansk side aktivt at bidrage til en konstruktiv etableringsproces for den Fælles Udenrigstjeneste, ligesom der arbejdes for, at de nye instrumenter og muligheder i Lissabontraktaten bringes til aktiv anvendelse med henblik på at styrke Europas gennemslagskraft.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være enighed om forslaget til etableringen af den Fælles Udenrigstjeneste.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget til etablering af den Fælles Udenrigstjeneste har været forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg den 23. april 2010 og til orientering den 7. maj og den 11. juni 2010.

6. Sudan

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resume

Der ventes en drøftelse af situationen i Sudan med fokus på forberedelsen af folkeafstemningen i januar 2011 om Sydsudans fremtidige status og den proces, der skal lede frem til folkeafstemningen samt EU's muligheder for at støtte bestræbelserne for fredelig sameksistens. Nord-syd fredsaftalen i Sudan kommer til sin afslutning i juli 2011, og væsentlige dele af fredsaftalen er endnu ikke gennemført. Sudan har ikke ratificeret ændringen af Cotonou-aftalen fra 2005 som følge af henvisningen i aftalen til samarbejde med Den Internationale Straffedomstol og kan dermed ikke få andel i de meget betydelige bistandsmidler under denne aftale. Det ventes derfor besluttet, at op til 150 mio. euro fra den gamle Cotonou-aftale (9. EDF) kan anvendes til støtte for udsatte grupper i Sudan. Der forventes vedtaget rådskonklusioner.

2. Baggrund

Den aktuelle politiske situation domineres af overvejelserne om håndteringen af perioden frem til juli 2011, hvor nord-syd fredsaftalen udløber og tiden derefter. De to regeringsbærende partier i henholdsvis Nord- og Sydsudan er blevet enige om etablering og sammensætning af en Folkeafstemningskommission, der får ansvaret for planlægning og gennemførelse af folkeafstemningen i januar 2011, og der er opnået enighed om de emner, der skal drøftes vedr. de indbyrdes relationer efter fredsaftalens ophør, men egentlige forhandlinger er endnu ikke startet. Der er endnu ikke opnået enighed om demarkering af vigtige dele af grænsen mellem nord og syd.

Kun den største af oprørsgrupperne i Sydsudan, Sydsudans befrielsesbevægelse (SPLM), underskrev fredsaftalen i 2005. De øvrige oprørsgrupper deltog enten ikke i forhandlingerne i Kenya eller var utilfredse med resultatet, og har siden forsøgt at underminere aftalen. Det stigende antal væbnede interne konfrontationer, dette har medført mellem parterne i Sydsudan, giver fortsat anledning til bekymring.

Sudan nægter fortsat at samarbejde med Den Internationale Straffedomstol, der har udstedt arrestordre mod præsident Bashir, en tidligere sikkerhedschef i Darfur og en militsleder for deres ansvar for overgrebene i Darfur. Sammen med EU støtter Danmark Den Internationale Straffedomstols arbejde og værner om domstolens uafhængighed. EU og EU's medlemslande kan i denne situation ikke mødes med Sudans præsident med mindre, det er helt essentielt.

EU forudser udsendelse af en mission til overvågning af folkeafstemningen. Indsatserne inkluderer endvidere støtte til den Afrikanske Unions Højniveaupanel under ledelse af den tidligere sydafrikanske præsident Thabo Mbeki, der forsøger at løse konflikterne i Darfur og mellem Nord- og Sydsudan, fremme af retfærdighed, forsoning og respekt for menneskerettighederne,

inkl. samarbejde med Den Internationale Straffedomstol, samt skabe adgang for humanitært arbejde over hele Sudan.

Sudan har ikke ratificeret ændringen af Cotonou-aftalen fra 2005 som følge af henvisningen i aftalen til samarbejde med Den Internationale Straffedomstol. Det bevirker, at landet ikke har mulighed for at nyde godt af de meget betydelige bistandsmidler fra EU, hvilket især har konsekvenser for det sydlige Sudan og andre marginaliserede områder. Det ventes derfor besluttet, at disse områder kan modtage andele af de resterende midler fra den gamle Cotonou-aftale (9. EDF) gennem allokering af op til 150 mio. euro til brug for udsatte grupper i Sudan, samt i et vist omfang kan nyde godt af indsatser finansieret via EU's Stabiliseringsinstrument og andre relevante instrumenter. I tilfælde, hvor kanalisering af midler via regeringen i Khartoum ikke kan undgås, vil medlemslandene blive konsulteret.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Der ventes en drøftelse af situationen i Sudan med fokus på forberedelsen af folkeafstemningen i januar 2011 og EU's muligheder for at støtte bestræbelserne for etablering af betingelser for fredelig sameksistens.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslaget's konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslaget's konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Ikke relevant.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen vil under drøftelserne i Rådet arbejde for, at EU fortsat støtter gennemførelsen af nord-syd fredsaftalen. Fra dansk side støttes, at EU's indsats på kort og mellemlangt sigt fokuserer på sikkerhed, stabilitet, retfærdighed og forsoning, samt en fredelig overgang til tiden efter fredsaftalens afslutning foruden maksimal involvering i processen af og samarbejde med den Afrikanske Union (AU), samarbejdsorganisation på Afrikas Horn (IGAD) samt FN.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes fortsat enighed om behovet for at sikre gennemførelsen af nord-syd fredsaftalen for Sudan, herunder gennemførelse af folkeafstemningen i Sydsudan om områdets fremtidige status i 2011, og udsendelse af en EU-observationsmission.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 23. april 2010.

7. Mellemøsten/Gaza

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Rådet ventes i forlængelse af rådsmødet i juni at drøfte situationen i Gaza og den mellemøstlige fredsproces, herunder EU's videre arbejde for at forbedre adgangen til Gaza. Der forventes vedtaget rådskonklusioner.

2. Baggrund

Der er fortsat betydelig fokus på situationen i Gaza, og der er løbende medierygter om nye skibe på vej mod Gaza. Udenrigsrepræsentanten kommenterede disse forlydender den 9. juli. Den israelske regering nedsatte den 14. juni 2010 en israelsk undersøgelseskommission. Kommissionen ledes af en tidligere højesteretsdommer og har deltagelse af to udenlandske observatører. Mandatet omfatter bl.a. vurdering af overensstemmelse mellem den israelske maritime blokade og international lov, og mellem aktionen den 31. maj og international lov, samt vurdering af aktivisternes handlinger og identitet etc.

Det væsentlige emne for det internationale samfunds dialog med Israel den seneste tid har været forbedring af adgangsforholdene til og fra Gaza. Den israelske regering vedtog den 20. juni en lempelse af adgangsregimet for Gaza på tre planer: For det første ændres adgangsregimet fra en positivliste til en negativliste. For det andet vil man søge at åbne nye grænseovergange samt øge kapaciteten for Kerem Shalom-overgangen, der har fungeret på nedsat kapacitet siden Gaza-konflikten. For det tredje vil Israel lempe adgangsbetingelserne for internationale nødhjælpsarbejdere, og gøre det nemmere for medicinske patienter at få udrejsetilladelse.

Den israelske regering offentliggjorde den 5. juli mere detaljerede og konkrete planer for den justerede politik over for Gaza med den såkaldte negativliste, samt en liste med genopbygningsmaterialer til projekter, der er godkendte af de palæstinensiske selvstyremyndigheder og som gennemføres af det internationale samfund.

De internationale reaktioner og vurderinger ovenpå den israelske regerings offentliggørelse af den justerede politik over for Gaza har været overvejende positive, idet der samtidig fra international side lægges vægt på den konkrete gennemførelse af de israelske tiltag, samt videre skridt.

Fra EU's side udsendte udenrigsrepræsentant Ashton en erklæring, der fastslår, at den israelske regerings udmelding udgør endnu et væsentligt skridt i retning af en revurdering af Israels politik overfor Gaza. Detaljerne omkring de israelske lister vil dog fortsat skulle studeres nærmere, og det vil være afgørende, at tiltagene bliver implementeret på jorden. Desuden gentages kendte EU-prioriteter ift. Gaza.

EU's udenrigsministre vedtog den 14. juni rådskonklusioner med særligt fokus på opfølgning på den israelske aktion og adgang til Gaza. Arbejdet for at forbedre adgangsforholdene til og

fra Gaza er en prioritet for EU, og der har været flere drøftelser i EU om, hvordan man aktivt kan bidrage til en forbedring af situationen, sætte sagen højt på den internationale dagsorden, samt konkret bidrage til gennemførelsen af den nye politik, hvis EU anmodes herom.

De amerikansk-ledede indirekte forhandlinger mellem parterne blev indledt primo maj, og de indirekte forhandlinger fortsætter. Den amerikanske administration er meget fokuserede på at beskytte forhandlingsprocessen, og det bakker EU op om. Den amerikanske Mellemøst-udsending, senator George Mitchell, er jævnligt i regionen for at føre forhandlinger. Både den palæstinensiske præsident Abbas, og den israelske premierminister Netanyahu har den seneste tid mødtes med præsident Obama i Washington. Forhandlingerne føres meget diskret fra amerikansk side, men formålet er at kunne overgå til direkte forhandlinger snarest muligt, og at der skabes de rette betingelser herfor, ikke mindst i situationen på jorden. Der er ikke fremskridt i de øvrige konfliktspor, og generelt er stemningen i regionen ikke præget af optimisme.

EU har støttet de amerikanske bestræbelser på at genstarte forhandlingerne og har ved flere lejligheder over for parterne, herunder den israelske regering, understreget forventningen om, at parterne arbejder for fred, en tostats-løsning samt gennemførelse af Køreplanen for Fred. EU har med rådskonklusionerne om Mellemøsten af 8. december 2009 præsenteret klare budskaber og fremadrettet tekst om EU's rolle. EU drøfter løbende bidrag til fredsprocessen, og hvordan man kan understøtte de indirekte forhandlinger.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Rådet ventes i forlængelse af rådsmødet i juni at drøfte situationen i Gaza og den mellemøstlige fredsproces. Der forventes særlig fokus på EU's rolle i forhold til Gaza, herunder hvordan man fra EU's side aktivt kan arbejde videre med at forbedre adgangen for nødhjælp, varer og personer til og fra Gaza, samt mulig konkret bistand til gennemførelsen af den nye politik, hvis EU anmodes herom. Der ventes vedtaget konklusioner.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Ikke relevant.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter EU's hidtidige linje ifht. Gaza, og at EU aktivt følger op på rådskonklusionerne fra den 14. juni. Målet er fri og uhindret adgang til Gaza. EU må aktivt medvirke til at forbedre situationen i Gaza, politisk og økonomisk, samt mulig konkret bistand til gennemførelsen af den nye politik, hvis EU anmodes herom.

Generelt ift. fredsprocessen støtter regeringen fuldt ud en aktiv rolle for EU i samarbejde med relevante regionale og internationale partnere, herunder den amerikanske administration. Målet med EU's bestræbelser er, i samarbejde med det internationale samfund og regionale partnere, at understøtte fredsforhandlingerne.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være enighed blandt medlemslandene om EU's overordnede linje som opfølgning på rådskonklusionerne af 14. juni, herunder at EU fortsat må bidrage aktivt til forbedring af situationen i Gaza på en række områder.

Der forventes endvidere at være enighed blandt medlemslandene om behovet for en fortsat aktiv og bredspektret EU-indsats i samarbejde med internationale og regionale aktører med det hovedsigte at støtte fredsforhandlingerne og den amerikansk-ledede proces.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 11. juni 2010.

8. Iran

KOM-dokument foreligger ikke.

Revideret udgave af samlenotat forud for rådsmødet (almindelige anliggender og udenrigsanliggender) den 14.-15. juni 2010. Nye afsnit er markeret med en streg i margenen.

1. Resumé

Rådet ventes at drøfte situationen i Iran, herunder status og perspektiver i sagen om det iranske atomprogram.

Rådet forventes ved en rådsafgørelse at implementere FN-resolution 1929 samt ledsagende EU-foranstaltninger over for Iran i opfølgning af erklæringen fra Det Europæiske Råd den 17. juni 2010.

2. Baggrund

Der var i forbindelse med årsdagen den 12. juni for sidste års omstridte præsidentvalg protester i Teheran, men ikke i nærheden af det omfang, man så de første måneder efter valget. Sikkerhedsmyndighederne har ført en intimideringskampagne de sidste 6-9 måneder. Næste større indenrigspolitiske udfordring for det iranske styre vil være den længe varslede subsidiereform, der ventes gennemført til september. Det er ventet, at den i sin nuværende form for den iranske borger vil medføre stigninger på udgifter til benzin, gas og el på flere hundrede procent og rummer således potentiale for fornyede folkelige protester. Menneske-rettilighedssituationen er fortsat meget bekymrende. Der sker en uforholdsmæssig og hyppig brug af magt overfor demonstranter, udbredt brug af henrettelser (bl.a. af mindreårige), uretmæssige anholdelser, mishandling af arrestanter, krænkelse af mediefolk samt generel intimidering af kritiske røster fra civilsamfundet. EU har ved flere lejligheder fordømt den udbredte brug af vold fra myndighedernes side. Således har udenrigsrepræsentant Ashton senest den 6. juli på vegne af EU udtrykt sin dybe bekymring over en række dødsstraffe, herunder særligt en kvinde, der blev idømt dødsstraf ved stening grundet påstået utroskab. Grundet massivt internationalt pres fra bl.a. EU omgjorde det iranske styre beslutningen om at stene kvinden til døde.

I spørgsmålet om Irans atomprogram lever landet fortsat ikke op til sine internationale forpligtelser i forhold til flere FN og IAEA resolutioner.

Præsident Ahmadinejad annoncerede i forbindelse med revolutionsdagen den 11. februar 2010, at Iran nu var atommagt med henvisning til, at man havde foretaget forøget berigning af uran til ca. 20 %. IAEA udsendte den 18. februar 2010 en ny rapport om Iran. Heri bekræftede IAEA præsident Ahmadinejads udmelding. Rapporten er stærk i sin kritik af manglende samarbejde, herunder om levering af information og overholdelse af sine forpligtelser overfor IAEA. Endelig udtrykker rapporten bekymring over militærets involvering i forskning og i projekter med en mulig relation til atomprogrammet.

Brasilien og Tyrkiet udsendte den 17. maj 2010 en fælleserklæring med Iran, Teheran-erklæringen, hvor man søgte at skabe ny fremdrift i forhandlingerne gennem en tillidsskabende aftale om udveksling af atombrændsel til en civil reaktor i Teheran. Erklæringen ligner på mange måder det tilbud fra Rusland, Frankrig og USA tilbage fra oktober 2009, som Iran vel at

mærke dengang afviste. Iran har efterfølgende den 27. maj 2010 sendt brev til IAEA-generaldirektør Amano, hvor man præsenterer erklæringen.

FN's Sikkerhedsråd vedtog den 9. juni 2010 Resolution 1929 med nye sanktioner over for Iran. Resolutionen blev vedtaget med 12 stemmer for. Brasilien og Tyrkiet stemte imod, idet de ønskede mere tid til drøftelse af Teheran-erklæringen. Libanon afstod fra at stemme. Resolutionen bygger på tidligere FN-resolutioner og gentager kravet om, at Iran skal standse sine berignings- og øvrige spredningsaktiviteter. Der er en række forslag til sanktioner inden for en bred vifte af områder: Finans-, handels- og transportområdet, samt målrettede sanktioner over for Revolutionsgarden og virksomheder med tilknytning hertil. Derudover bemærker resolutionen i præambelen en forbindelse mellem Irans betydelige indtægter fra energiekspport og finansieringen af atomprogrammet. Formålet med nye sanktioner er at engagere Iran i forhandlinger om landets atomprogram ved at gøre det klart for det iranske styre, at der er betydelige omkostninger forbundet med fortsat at afvise reelle forhandlinger om atomprogrammet.

I opfølgning af FN-resolution 1929 vedtog Det Europæiske Råd (DER) den 17. juni 2010 en erklæring, hvori man understreger ønsket om at engagere Iran i forhandlinger om atomprogrammet, og at man for at bringe Iran tilbage til forhandlingsbordet er parat til at vedtage ledsagende EU-foreanstaltninger. I erklæringen opfordrer Det Europæiske Råd EU's udenrigsministre til på sit næste møde (26. juli 2010) at vedtage foranstaltninger til gennemførelse af Sikkerhedsrådsresolution 1929 og ledsageforanstaltninger hertil. Erklæringen fra DER indeholdt eksplicit fremhævelse af områder, som sanktioner bør omfatte. Disse vedrører: handel, transport, den finansielle sektor og visumrestriktioner og indefrysning af aktiver over for enkeltpersoner og virksomheder med tilknytning til Revolutionsgarden og atomprogrammet. Det er områder, som også er dækket af FN-resolutionen. Erklæringen nævner desuden sanktioner på energiområdet. I den forbindelse har regeringen lagt vægt på, at sanktionerne mod Iran tilrettelægges, så de så effektivt som muligt sætter det iranske styre, og i særdeleshed Revolutionsgarden, under pres for at fremme en forhandlingsløsning, og i videst muligt omfang undgår at ramme den iranske civilbefolkning.

De konkrete EU-sanktioner skal gennemføres ved en Rådsafgørelse og efterfølgende en Rådsforordning.

I supplement til FN-sanktionerne vedtog USA den 24. juni 2010 ny sanktionslovgivning over for Iran, der går videre end FN-resolution 1929, og som udbygger eksisterende amerikanske sanktioner, bl.a. ved at indføre nye sanktioner i olie- og finanssektoren. Som noget nyt indføres sanktioner mod personer, der har begået menneskerettighedskrænkelser i forbindelse med eller efter det iranske præsidentvalg i 2009.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Rådet ventes at drøfte situationen i Iran, herunder status og perspektiver i sagen om det iranske atomprogram. Rådet forventes ved en rådsafgørelse at implementere FN-resolution 1929 samt ledsagende EU-foranstaltninger over for Iran i opfølgning af erklæringen fra DER den 17. juni 2010.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

Sanktioner over for Iran vil kunne få konsekvenser for dansk samhandel med Iran inden for de berørte områder, som eventuelle EU-sanktioner vil berøre.

9. Høring

Sagen ventes ikke sendt i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

I atomsagen er Regeringens målsætning en fuldstændig og verificerbar iransk efterlevelse af IAEA's og Sikkerhedsrådets vedtagelser, herunder garanti for det iranske atomprograms udelukkende civile karakter. Der bakkes fra dansk side fuldt op om Obama-administrationens tilgang og EU3+3 kredsens arbejde for at afprøve alle muligheder i forhandlingssporet. Samtidig støttes, at det multilaterale pres over for Iran fastholdes. Fra dansk side støttes, at EU vedtager foranstaltninger med henblik på at gennemføre og supplere FN-resolution 1929 for at fremme mulighederne i forhandlingssporet.

Regeringens har lagt vægt på, at sanktionerne mod Iran tilrettelægges, så de så effektivt som muligt sætter det iranske styre, og i særdeleshed Revolutionsgarden, under pres for at fremme en forhandlingsløsning, og i videst muligt omfang undgår at ramme den iranske civilbefolkning.

Fra dansk side lægges der vægt på, at EU fortsætter en fælles konsekvent og fast linje i forhold til Iran, herunder på menneskerettighedsområdet.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes generel enighed om EU's overordnede politik om at støtte gennemførelsen af sanktioner vedtaget i FN, herunder at EU følger op med ledsagende foranstaltninger.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

| Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg den 11. juni
| 2010.

9. Strategiske Partnerskaber/forberedelse af ekstraordinært møde i Det Europæiske Råd

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Der forventes en uformel drøftelse af EU's strategiske partnerskaber, herunder ikke mindst i forhold til BRIK-landene. Der forventes at være særlig fokus på EU's relationer til Indien og Brasilien.

2. Baggrund

Med Lissabon-traktatens ikrafttræden og udpegelsen af udenrigsrepræsentanten, Ashton, er EU's mulighed for i højere grad at kunne agere som en samlet og slagkraftig aktør over for EU's strategiske partnere blevet styrket. Også den globale økonomiske og politiske udvikling tilsiger behovet for, at EU tager sine strategiske partnerskaber op til revision.

Der har tidligere været drøftelser i Udenrigsrådet om EU's strategiske partnerskaber, blandt andet på det uformelle udenrigsministtermøde i Cordoba den 5.-6. marts 2010, hvor udenrigsministrene blandt andet drøftede tilrettelæggelsen af Rådets møder med henblik på at fremme bredere politiske og strategiske drøftelser, samt udviklingen af EU's strategiske partnerskaber med andre globale aktører. I forlængelse heraf foreslog Ashton på rådsmødet den 22.-23. marts 2010, at Rådet snarligt skulle have en strategisk drøftelse af EU's globale indsats, herunder en strategisk drøftelse af EU's relationer til andre globale aktører, som f.eks. BRIK-landene samt USA. Ligeledes var der en drøftelse af EU's strategiske partnerskaber med særligt fokus på Kina på udenrigsrådsmødet den 10. maj 2010.

Spørgsmålet om EU's relationer til sine strategiske partnere ventes ligeledes at skulle drøftes på det ekstraordinære møde i Det Europæiske Råd i september, hvor stats- og regeringscheferne sammen med udenrigsministrene vil have en samlet drøftelse af EU's strategiske partnerskaber.

I relation til EU's strategiske partnerskaber forventes ikke mindst EU's relation til BRIK-landene, herunder Indien og Brasilien, at stå centralt. Indien og Brasilien har, med deres hastige fremmarch som politiske og økonomiske globale aktører, fået sat fokus på behovet for en intensivering af drøftelserne i EU af, hvorledes man konkret og mest effektivt håndterer de mangesidede forhold til landene.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

På rådsmødet forventes en uformel drøftelse af EU's relationer til sine strategiske partnere. Der forventes at være særlig fokus på EU's relationer til Indien og Brasilien.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

Ikke relevant

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen skal ikke sendes i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Fra dansk side bydes drøftelsen velkommen, der vil være en god anledning til at få sat muligheden og behovet for en mere strategisk tilgang til de nye globale aktører – herunder BRIK-landene – højere på EU's dagsorden. Fra dansk side anses en drøftelse af EU's strategiske partnerskaber vigtig for at sikre et handlekraftigt og effektivt EU.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være generel enighed om at give større prioritet til EU's relationer til de nye globale aktører – ikke mindst i forhold til BRIK-landene.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Spørgsmålet om EU's strategiske partnerskaber har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 7. maj 2010.

10. (Evt.) Kirgisistan

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Der forventes en drøftelse om situationen i Kirgisistan i lyset af urolighederne i april samt folkeafstemningen den 27. juni 2010, hvor der blev vedtaget en ny forfatning i Kirgisistan. Samtidig blev Roza Otunbajeva, der har været midlertidig leder af Kirgisistan siden urolighederne i april, godkendt som præsident frem til årsskiftet. Der forventes vedtaget rådskonklusioner.

2. Baggrund

Kirgisistan har været rammen om voldsomme begivenheder i både april og juni dette år. I april førte et kup til, at den hidtidige præsident Bakijev, blev afsat. Bakijev kom selv til magten i 2005 efter urolighederne kendt som "tulipanrevolutionen" og lovede opgør med korrupsion og den autoritære styreform. Disse løfter blev aldrig indfriet, og især den sidste del af Bakijevs regeringstid var præget af altomfattende korrupsion, nepotisme og forringede vilkår for oppositionel aktivitet. Efter omvæltningerne i april 2010 blev der nedsat en midlertidig regering under ledelse af Roza Otunbajeva. Denne regering meddelte kort efter dens konsolidering, at den ville afholde afstemning om en ny forfatning inden for tre måneder og nyvalg til parlamentet inden for 6 måneder. I begyndelsen af juni blev Kirgisistan endnu en gang ramt af voldsomme uroligheder. Denne gang foregik urolighederne i den sydlige del af landet med centrum i byerne Osh og Jalal-Abad. I modsætning til omvæltningerne i april, var der denne gang ikke tale om protester rettet mod regeringen, men derimod endnu ukendte bagmænds udnyttelse af etniske spændinger mellem kirgisere og usbekere. Først og fremmest var det etniske kirgisere, der udøvede vold mod etniske usbekere. Der er ikke overblik over, hvor mange, der blev berørt af volden, men foreløbige officielle tal peger på mere end 300 døde, mere end 2.300 sårede og op mod 100.000 flygtninge, da volden var på sit højeste. Der er heller ikke klarhed over, hvad der udløste volden, men den midlertidige regering har beskyldt personer og kriminelle elementer med tilknytning til det tidligere Bakijev-styre for at udløse volden. Det sydlige Kirgisistan er kendetegnet ved, at der alle dage har været en meget ringe grad af styring fra hovedstaden Bisjkek over området, og i det hele taget meget få fungerende officielle magtstrukturer. Det sydlige Kirgisistan er blandt andet af denne grund en meget vigtig transitroute for afghansk heroin, og kriminelle elementer menes at have haft en interesse i, at området er kaotisk frem for integreret i en fungerende stabil stat. Den af den midlertidige regering planlagte folkeafstemning skulle både fremme stabiliteten, samt gøre op med det stærke præsidentstyre, der var kendetegnende for tiden med Bakijev.

Folkeafstemningen den 27. juni var på en gang en afstemning om den nye forfatning, om godkendelse af Roza Otunbajeva som præsident frem til den 31. december 2010 og en afstemning om godkendelse af opløsningen af den hidtidige forfatningsdomstol. På trods af at der stadig er mange internt fordrevne i Kirgisistan som følge af de voldsomme etniske uroligheder tidligere på måneden, blev valgdeltagelsen på næsten 70 %. Cirka 90 % af vælgerne valgte at stemme ja til de tre spørgsmål. OSCE/ODIHR har været forholdsvis positive over for forløbet af afstem-

ningen, der markerede en skarp kontrast til afviklingen af afstemninger og valg under den tidligere præsident Bakijev. Grundet sikkerhedssituationen var der dog ikke korttidsobservatører fra OSCE, men valget blev i alt overvåget af 189 internationale observatører fra 17 forskellige internationale organisationer.

Med vedtagelsen af en ny forfatning og godkendelsen af Roza Otunbajeva som præsident har Kirgisistan taget et vigtigt skridt i retning af at skabe demokratisk legitimitet for magthaverne. Processen må dog stadig siges at være igangværende, da der stadig skal afholdes parlamentsvalg den 10. oktober, før Kirgisistan kan få en regering nedsat af et folkevalgt parlament.

Den overordnede stabilitet i Kirgisistan må, på trods af den seneste tids tilbagevenden til en relativ ro, siges at være ganske skrøbelig. Stridigheder kan bryde ud i lys lue, især i den sydlige del af landet, hvor centralmagten står meget svagt. Den umiddelbare humanitære krise i kølvandet på urolighederne i juni lader til at være aftaget i takt med, at langt hovedparten af de flygtede er vendt tilbage til Kirgisistan. Men de berørte områder står over for en stor genopbygningsindsats, ikke mindst for at sikre, at alle familier vil have adgang til opvarmede hjem, når vinteren kommer. EU donerede 5 mio. euro i nødhjælp i kølvandet på flygtningekrisen. EU følger situationen nøje, og står klar til at yde yderligere bistand, hvis dette skønnes nødvendigt. Desuden har EU-landene ydet en betydelig bilateral bistand. Blandt andet forventes der humanitær dansk støtte på i alt 1.760.000 DKK, der omfatter både materiel nødhjælp og udsendelse af beredskab. FN er 'spydspids' for koordination af nødhjælp, og EU påtænker ikke at etablere et parallelt system.

EU har på det politiske plan været i tæt kontakt til magthaverne i Kirgisistan og Usbekistan for at sikre, at situationen ikke blev eskaleret yderligere, samt at der blev taget hånd om de mange flygtede. EU's særlige udsending for Centralasien, Pierre Morel, har besøgt området flere gange og har kraftigt understreget behovet for demokratisk legitimitet for magthaverne i Kirgisistan. EU støtter også, at der etableres en uafhængig undersøgelse af begivenhederne i juni.

På sikkerhedsområdet bakker EU fuldt ud op om indsættelsen af en politimission i OSCE-regi. Da både Kirgisistan og Usbekistan er medlemmer af OSCE, vil en mission forankret heri nødvendigvis skulle have bred opbakning og vil derfor sandsynligvis i det konkrete tilfælde have de bedste forudsætninger.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlag er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Der forventes en drøftelse af EU's rolle i forhold til situationen i Kirgisistan på det diplomatiske og humanitære område. Blandt andet forventes forberedelserne til valget i oktober at blive drøftet samt bestræbelser på at få foretaget en uafhængig international undersøgelse af de etniske uroligheder i juni. Der forventes vedtaget rådskonklusioner.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres

7. Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Ikke relevant.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen arbejder aktivt for den gældende EU-linje, som er, at man har opfordret de kirgisiske magthavere til at søge at skabe demokratisk legitimitet i Kirgisistan efter omvæltningerne i april. Med afstemningen i juni må man sige, at der er taget et vigtigt skridt i denne retning. Fra dansk side ses frem til, at der afholdes nyvalg til parlamentet, så der kan dannes en regering med ministre udpeget af og blandt folkevalgte. Regeringen støtter, at EU fortsat spiller en rolle inden for først og fremmest god regeringsførelse og på demokratiområdet.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være bred enighed blandt EU-landene om at hilse afholdelsen af afstemningen velkommen og opmuntre til fortsatte bestræbelser på at sikre den demokratiske legitimitet.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 23. april 2010.

11. (Evt.) Georgien

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Rådet ventes at have en drøftelse af situationen i Georgien i lyset af den nyligt lancerede georgiske handlingsplan vedr. samarbejde og dialog med Abkhasien og Sydossetien samt den forestående indledning af forhandlinger om en associeringsaftale mellem EU og Georgien.

2. Baggrund

I kølvandet på krigen i august 2008 blev samarbejdet mellem EU og Georgien intensiveret. EU oprettede bl.a. en observatørmission i Georgien (EUMM), som for nuværende udgør den eneste internationale observatør-tilstedeværelse i landet. EU og Georgien har endvidere færdigforhandlet en visumlempelses- og tilbagetagelsesaftale, som ventes at træde i kraft i den nærmeste fremtid. På det regionale plan er Georgien sammen med Armenien og Aserbajdsjan klar til at indlede forhandlinger om en associeringsaftale med EU, efter at Rådet den 10. maj 2010 vedtog forhandlingsmandaterne herfor. Georgien er også en del af EU's Østlige Partnerskab, som blev lanceret i maj 2009. Det Østlige Partnerskab inkluderer seks lande, herunder de tre lande i Sydkaukasus. Både politisk og økonomisk har Georgien et stærkt ønske om at intensivere samarbejdet med EU.

På den indenrigspolitiske bane afholdt Georgien lokalvalg den 30. maj 2010, hvor regeringspartiet United National Movement (UNM) vandt en meget sikker sejr. UNM fik absolut flertal i samtlige byråd i Georgien og må således siges at have konsolideret sin magt i landet. Valgdeltagelsen var på ca. 50 pct. Resultatet af de seneste to valg (præsident- og parlamentsvalg) i 2008 førte til voldsomme protester fra oppositionens side med anklager om valgsvindel, og derfor blev udfaldet af lokalvalget ventet med spænding. OSCE/ODIHR observerede lokalvalget og har vurderet, at valget viste klare fremskridt ift. OSCE- og Europaråds-standarder. Der blev dog også observeret visse betydelige mangler, bl.a. i forhold til valglovens udformning og lige vilkår for kandidater, herunder lige adgang til medier. Derudover så man også enkelte tilfælde af decideret valgsvindel. Store dele af oppositionen synes imidlertid at have accepteret valgresultatet.

Den georgiske regering vedtog i begyndelsen af juli en handlingsplan for, hvordan man kan forbedre relationerne og intensivere dialogen mellem Georgien og udbryderregionerne. Handlingsplanen er en opfølgning på den strategi over for udbryderregionerne, som den georgiske regering vedtog i begyndelsen af året. Hensigten med planen er at skabe den fornødne tillid imellem de stridende parter, som kan føre til bedre social og økonomisk integration.

Planen er delt op i fire dimensioner som dækker over humanitære, (mellem)menneskelige, sociale og økonomiske aspekter af et samarbejde mellem Georgien og udbryderregionerne. Der

lægges bl.a. op til at tilbyde befolkningerne i udbryderregionerne status-neutrale identifikations- og rejsedokumenter, som også kan anvendes internationalt. Derudover foreslås det også at oprette frihandelszoner til styrkelse af den økonomiske integration mellem Georgien og udbryderregionerne. Handlingsplanen præsenterer ligeledes en række tiltag, som skal styrke kontakten mellem befolkningerne på kulturelle og religiøse områder.

EU har hilst handlingsplanen velkommen og har støttet op omkring udarbejdelsen af både strategien og handlingsplanen. Det er forhåbningen, at handlingsplanen i første omgang vil kunne bidrage til at skabe bedre forudsætninger på befolkningsniveau for at kunne mødes og bevæge sig frit ind og ud af udbryderregionerne. Handlingsplanen kan være et vigtigt skridt på vejen mod en løsning af konflikten i Georgien. Under udarbejdelsen af handlingsplanen har den georgiske regering konsulteret EU og andre internationale aktører, og der synes at være blevet taget højde for mange af de internationale bidrag. Samtidigt må man dog erkende, at situationen i Georgien længe har været fastlåst, da der er en fundamental mangel på tillid imellem parterne. Derfor bliver implementeringen af handlingsplanen en prøve på de stridende parter reelle vilje til at forhandle og opnå resultater. Genève-processen, som udgør det eneste forum for forhandlinger vedr. krisen i Georgien, har kun gjort små fremskridt og er kommet under yderligere pres pga. abkhasisk udmelding om, at man ønsker at suspendere sin deltagelse. Genève-processen og handlingsplanen må formodes at have en vis parallel udvikling, da succes i begge spor er bundet op på tillid imellem parterne. Derfor er det vanskeligt at forestille sig reelle gennembrud i det ene spor, hvis der er stilstand i det andet.

EU's tilstedeværelse i Georgien værdsættes i meget høj grad af Georgien, og særligt EUMM høster stor ros. EUMM's mandat udløber i september 2010, men ventes forlænget med yderligere et år, hvilket er et udtryk for EU's klare støtte til Georgiens territoriale integritet og en løsning af konflikten i landet.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Der ventes en generel drøftelse af EU's forhold til Georgien og situationen i landet i lyset af den nyligt lancerede handlingsplan vedr. Abkhasien og Sydossetien samt den forestående indledning af forhandlinger om en associeringsaftale mellem EU og Georgien.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres

7. Gældende dansk ret og forslagetes konsekvenser herfor

Ikke relevant

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, samfunds-økonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen er ikke sendt i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter et fortsat positivt og meritbaseret samarbejde mellem EU og Georgien, herunder den snarlige ikrafttrædelse af en visumlempelses- og tilbagetagelsesaftale samt indledningen af forhandlingerne om en associeringsaftale. Regeringen bakker samtidigt op om den georgiske handlingsplan, som har til hensigt at lette kontakten til Abkhasien og Sydossetien mhp. at skabe en tillidsbaseret platform for en fremadrettet og konstruktiv dialog imellem de stridende parter.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes generel enighed blandt EU-landene om at styrke det positive samarbejde med Georgien.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Situationen i Georgien har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 11. juni 2010.

12. (Evt.) Det vestlige Balkan

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Der ventes en drøftelse af det Vestlige Balkan med forventet fokus på især den tidligere jugoslaviske republik Makedonien (FYROM), Serbien/Kosovo i lyset af den forestående udtalelse fra Den Internationale Domstol (ICJ) om Kosovos selvstændighed samt situation i Bosnien-Hercegovina.

2. Baggrund

Den tidligere jugoslaviske republik Makedonien (FYROM) har kandidatstatus, og Kommissionen anbefalede i sin fremskridtsrapport i efteråret 2009, at der blev åbnet optagelsesforhandlinger med landet. Spørgsmålet kompliceres imidlertid af den såkaldte navnestrid med nabolandet Grækenland. På rådsmødet i december 2009 noterede Rådet sig Kommissionens anbefaling og fremhævede desuden behovet for en løsning af navnestriden. Det blev besluttet at vende tilbage til Kommissionens anbefaling. Der har ikke siden kunnet konstateres fremskridt i forsøgene på at finde en løsning på navnestriden.

På baggrund af den positive udvikling i Serbiens samarbejde med Krigsforbryderdomstolen for det tidligere Jugoslavien (ICTY) besluttedes det på rådsmødet i juni 2010, at EU-landene kunne påbegynde de nationale ratifikationer af SA-aftalen med Serbien. Serbien har ansøgt om medlemskab af EU, og der vil i 2. halvår af 2010 formentlig skulle tages stilling til, hvorvidt medlemskabsansøgningen skal videresendes til Kommissionen med anmodning om en udtalelse. Danmark er rede til at støtte en oversendelse af Serbiens ansøgning om medlemskab til Kommissionen.

Den Internationale Domstol i Haag (ICJ) forventes den 22. juli at fremkomme med sin vejledende udtalelse om lovligheden af Kosovos uafhængighedserklæring. Udtalelsen vil sandsynligvis blive genstand for en drøftelse på rådsmødet. Danmark har, på linje med 21 af de øvrige medlemslande, anerkendt Kosovos selvstændighed. ICJ-udtalelsen forventes ikke at være enstemmig, og den vil givet blive nærlæst i de forskellige hovedstæder. På trods af, at fem medlemslande ikke har anerkendt Kosovos selvstændighed, er der i EU enighed om at opfordre Serbien og Kosovo til at arbejde pragmatisk sammen mhp. at løse en række problemer, herunder ikke mindst mindretalsspørgsmål.

Der skal være parlamentsvalg i Bosnien-Hercegovina den 3. oktober. Fredsimplementeringsrådet (PIC), som rådgiver Den Høje Repræsentant i Bosnien-Hercegovina, konstaterede på sit seneste møde den 30. juni, at betingelserne for en lukning af Den Høje Repræsentants Kontor ikke var opfyldt. Fredsimplementeringsrådet vil ultimo november igen gøre status i spørgsmålet om eventuel lukning af Den Høje Repræsentants kontor (OHR) og den deraf følgende overgang (transition) til en styrket EU-tilstedeværelse i landet. EU opfordrer generelt de politiske ledere af de tre bosniske etniske grupper til i højere grad at medvirke til at skabe de politiske rammer for en stabil og funktionel stat, der vil være i stand til at gennemføre de nødvendige

reformer for at tilnærme sig EU, og til under den forestående valgkamp ikke at eskalere den etniske retorik.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Rådet forventes at gøre status for Kommissionens anbefaling af at indlede optagelsesforhandlinger med den tidligere jugoslaviske republik Makedonien.

Da ICJ's udtalelse om lovligheden af Kosovos uafhængighedserklæring vil foreligge forud for rådsmødet, vil den med stor sandsynlighed give anledning til en drøftelse.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagetets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Ikke relevant.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Fra dansk side støtter man Kommissionens anbefaling om åbning af optagelsesforhandlinger med den tidligere jugoslaviske republik Makedonien og vil kunne tilslutte sig en eventuel konsensus herom.

Fra dansk side vil man nøje granske udtalelsen fra ICJ, og regeringens holdning vil afhænge af udtalelsens indhold.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

I lyset af den uløste navnestrid mellem den tidligere jugoslaviske republik Makedonien og Grækenland er det næppe sandsynligt, at der kan skabes enighed om åbning af optagelsesforhandlinger med den tidligere jugoslaviske republik Makedonien.

Fem medlemslande har ikke anerkendt Kosovos selvstændighed. Det er endnu for tidligt at vurdere, om den kommende udtalelse fra ICJ kan give anledning til, at disse fem lande bevæger sig i spørgsmålet.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 11. juni 2010.

13. Ny EFTA-EØS finansiell mekanisme 2009-2014 til social og økonomisk udligning i EØS

KOM (2010) 0234

Nyt notat.

1. Resumé

De gældende aftaler om EFTA-EØS landenes finansielle bidrag til økonomiske og social udligning i EØS udløb den 30. april 2009. Kommissionen fik i 2008 mandat til afslutning af forhandlinger om en ny finansiell mekanisme, som vil kunne sikre, at EFTA-EØS landene fortsat bidrager på et passende niveau efter 2009. Norge (og Island) er ligesom under gældende aftale blevet kompenseret gennem aftaler om forbedret markedsadgang for en række fiskeprodukter. Det norske finansielle bidrag øges med ca. 25 % til 1,8 mia. euro. Islands bidrag fastholdes på uændret niveau grundet dets økonomiske situation. Forhandlingerne, der skulle have været afsluttet i 2009, pågår fortsat, idet Bulgarien og Malta har gjort indsigelser til fordelingsnøglen, og i den forbindelse er der rejst spørgsmål om hjemmelsgrundlaget. Forhandlingerne forventes afsluttet snarest. Forslag til rådsbeslutning mhp. undertegnelse og midlertidig anvendelse af aftalen blev fremlagt den 17. maj 2010.

2. Baggrund

Aftalen vedrørende Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS-aftalen) gør det muligt for Norge, Island og Liechtenstein (EFTA-EØS landene) at deltage i EU's indre marked. I forbindelse hermed bidrager EFTA-EØS landene med at udligne økonomiske og sociale forskelle i EØS, jfr. EØS-aftalens art. 115.

De finansielle bidrag har været indeholdt i forskellige instrumenter siden 1994. Fra 1994 til 2004 blev to på hinanden følgende fem-årige finansielle mekanismer implementeret under EØS-aftalens Protokol 38. I forbindelse med EU's udvidelse i 2004 og den deraf følgende EØS-udvidelse blev der opnået enighed om en væsentlig forøgelse af det finansielle bidrag til i alt 1,2 mia. euro over en fem-årig periode (1. maj 2004 til 30. april 2009). Et yderligere samlet bidrag på 140 mio. euro til Bulgarien og Rumænien for de resterende 28 måneder af den fem-årige periode blev forhandlet i forbindelse med 2007 EU-EØS-udvidelserne. Seneste aftaler om EFTA-EØS landenes finansielle bidrag udløb den 30. april 2009. I 2008 påbegyndtes forhandlinger mhp. at sikre, at EFTA-EØS landene fortsat bidrager på et passende niveau efter 2009 samt sikre en effektiv administration af bidragene.

Formandskabet fremlagde den 17. maj 2010 forslag til rådsbeslutning mhp. undertegnelse og midlertidig anvendelse af aftale om EFTA-EØS finansiell mekanisme 2009-2014 med tillægsprotokoller til hhv. Norge og Island i forbindelse med indførelsen af visse fiskeprodukter til EU. Aftalen indebærer en væsentlig forhøjelse af det norske bidrag for 2009-2014 på hhv. 31 % fsva. EØS' finansielle mekanisme og 21 % i den særlige norske finansielle mekanisme til i alt 1,8 mia. euro. Som følge af dets økonomiske situation sker der ingen forhøjelse af Islands bidrag. Med hensyn til fiskeriprotokollerne gives mindre indrømmelser til Norge om øget markedsadgang med uændret adgang for Island.

3. Hjemmelsgrundlag

EØS-aftalen er indgået med hjemmel i den daværende EF-traktats artikel 310 om associeringsaftaler med tredjelande. Forslaget er i dets nuværende formulering baseret på TEUF artikel 175, stk. 3 og art. 207 i sammenhæng med art. 218, stk. 6. a, men der kan vise sig enighed om at tilføje en henvisning til residualbestemmelsen i art. 352 TEUF eller art. 217 i TEUF om associeringsaftaler eller udelukkende basere forslaget på sidstnævnte bestemmelse.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

EFTA-EØS landenes bidrag under den eksisterende finansielle mekanisme vurderes som værende en succes. De finansierede projekter vurderes at have bidraget til at fremme økonomisk og social udligning i EØS, og der har været en høj grad af komplementaritet mellem EU's samhørighedspolitik og implementeringen af EFTA-EØS landenes finansielle bidrag. EFTA-EØS landene har signaleret villighed til at indgå en ny aftale om en ny finansiell mekanisme. Fra norsk side har man lagt vægt på, at en ny finansiell mekanisme fokuserer på spørgsmål i relation til miljø og klima. Norge og Island blev under de tidligere forhandlinger kompenseret gennem aftaler om forbedret markedsadgang for en række fiskeprodukter. Disse aftaler blev ligesom aftalerne vedrørende de finansielle mekanismer tidsbegrænset til den 30. april 2009. Disse aftaler er også blevet genforhandlet. Et krav fra Kommissionen om et forhøjet EFTA-bidrag til EØS-finansieringsmekanismen er blevet mødt af et norsk og islandsk krav om forbedret adgang for fiskeprodukter til EU's marked.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vil med de mulige hjemmelsgrundlag skulle godkende forslaget. Sagen har endnu ikke været forelagt Europa-Parlamentet.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Danmarks deltagelse i EØS-samarbejdet sker i henhold til lov nr. 963 af 9. december 1992 om Danmarks tiltrædelse af aftale om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde som ændret ved lov nr. 264 af 20. april 2004 om ændring af lov om Danmarks tiltrædelse af aftale om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde.

Forhandlingerne ses ikke at medføre behov for ændringer i dansk lovgivning.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Forslaget skønnes at indebære en begrænset reduktion af EU's toldindtægter med afledte konsekvenser for EU's budget til følge. Som konsekvens heraf kan der alt andet lige blive tale om begrænsede statsfinansielle konsekvenser via Danmarks medfinansiering (ca. 2 %) af EU's budget. Forbedret adgang for fiskeprodukter til EU's marked kan indebære en skærpet konkurrencesituation for dansk fiskeforarbejdningsindustri.

9. Høring

Relevante interessenter i den danske fiskeindustri er løbende blevet hørt under forhandlingerne, ligesom Grønlands Selvstyre og Færøernes Landsstyre er blevet hørt.

Den danske forarbejdningsindustri ønsker, at den foreliggende aftale træder i kraft snarest muligt.

I en tillægsprotokol til aftalen med Norge tilbydes Norge toldfri adgang for 7.000 tons norske kogte og pillede dybhavsrejer. Grønlands Selvstyre finder, at dette er endnu en udhulning af den præferencestatus, som EU giver Grønland iht. fiskeripartnerskabsaftalen. Selvstyret har påpeget, at forhøjelsen af det norske rejekontingent fra 4.500 tons til 7.000 tons i den nye fiskeriprotokol vil presse prisen på kogte og pillede dybhavsrejer, som i forvejen er faldende, med konsekvenser for konkurrencedygtigheden i den grønlandske forarbejdningsindustri.

Færøernes Landsstyre er blevet hørt om fiskeriprotokollerne og er ikke fremkommet med bemærkninger.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter, at forhandlingerne om en ny EFTA-EØS finansiel mekanisme til social og økonomisk udligning i EU afsluttes snarest og støtter det fremlagte forslag til rådsbeslutning mhp. undertegnelse og midlertidig anvendelse af aftalen. Regeringen har under forhandlingerne lagt vægt på, at EU's tilbud til Norge om øget markedsadgang (reel kompensation) skal være så begrænset som mulig, dog afhængig af hvor stor forhøjelsen af det nuværende finansielle bidrag fra Norge bliver, og at der ikke sker en (direkte) kobling mellem norsk finansielt bidrag og øget markedsadgang for fiskeriprodukter.

Regeringen finder, at forhøjelsen af det norske rejekontingent er af begrænset omfang i betragtning af den store forhøjelse af det norske finansielle bidrag.

Regeringen kan støtte forslag om at tilføje TEUF art. 352 og art 217 til de foreslåede hjemmelsgrundlag eller evt. udelukkende basere forslaget på sidstnævnte bestemmelse, såfremt der viser sig enighed om, at bestemmelserne om samhørighed i TEUF art. 175, stk. 3 og den fælles handelspolitik i TEUF art. 207 ikke konkret vil være tilstrækkelige.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes enighed om Rådets beslutningsforslag.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 23. maj 2008.